

Xinhecapalli. Yzfac ocoxochilli. Temexlli.



Capitis curatio.

Fruitices xinhecapalli, yzfac ocoxochilli, Temexlli ex pretiosi  
lapides tellabuilli, yzfactalli, Eztell, temamatlafin simul-  
intrita in aqua frigida capitis calorem sedant: & in aqua  
calida eiusdem frigiditate. Ter in die apponentur mane,  
meridie, & vesperi, & aquilimi pedis, & colli neruo collum  
& guttur obligabuntur. E capite laborans in melle cepas  
edet, non sedebit ad solem, non laborabit nec intrabit  
in balneas.

Chipanac  
xihuitl.

Tlayapaloni. Tlalancueitl.



Quanhsaxoxocoyolin.



furfures uel Alopecia.

**Domita**

Folia herbe tlallanquaye, radix tlalancueitl, tlayapaloni & chipanac xihuitl, sine aqua hñ contrita in onus vitello capitis uomice a pure diligenter purgata in die apponentur mane, scilicet ex uesperi. quo facto, caput bene cooperietur. Sed si aliqua in parte caput tanquam putrefactum urina laubatur & idem medicamentum adhibebitur.

Caput furefatosum calfacto lixiuio diligenter lauato, succo vero silvestrium acetariorum infitorum bene expressus & colatus super alopecos infundatur, quo exsiccato, canis, vulpis, talpe, accipitris, hirundinis, mergi, cohirmis, &c. ahigicisilioli fel, cum fecerit amurca viini indici capiti alopeciis illiratur. Alopecus pro potionē vinum indicum calfactum in melle non calfacto sumat bibendum. Ante prandium diligenter caueat ne indormiscat, a prandio uero ne eat aliquo, ne ue deambulet aut cursitet, ne laboret.

Tecopahlli. Huizquilitl. Tequammaytl.



Scabies. Scabiosum caput urina lanaabitur: deinde radices huizquilitl, tecopahlli, tequammaytl, telz mixochitl, cum corticibus copalquahuitl & atoyaxocotl simul infuse capiti apponentur.

xihamolli.



Capillorum profluum.

Capillorum fluor facta capitis lotione coactetur, et si ei apponatur in canis vel cervi urina trita et cocta herba nomine xihamolli cum calamitis & animalculis anascolotl.

X ihuith tonalco mochiua hahuiachcho.



### Capitis fractio.

Herbe estate nascentes roscide, cum smaragdo, margari-  
to, crystallo, ex illis calchicatzin & terre uermiculis in ve-  
ne obtuse cruxore & ovi albumine fricte capiti fracto illi-  
natur, non inuenio cruxore ranq' combuste vicem sup-  
plebit.

10  
Caput secundum de oculorum cura-  
tia, calore, sanguine oculos occupante, gla-  
ucomate, superciliorum sen potius pal-  
pebrarum stupore, tumore ocu-  
lorum, inductione somni,  
emitatione somnolentię.

### Oculorum curantia.

Dolentibus oculis tuis album ex mortui puluerasi terra  
bene fricta in draconis sanguine & ovi albagine, tempore  
adhibita medentur.

Xaltonatl.



Matulxochitl.



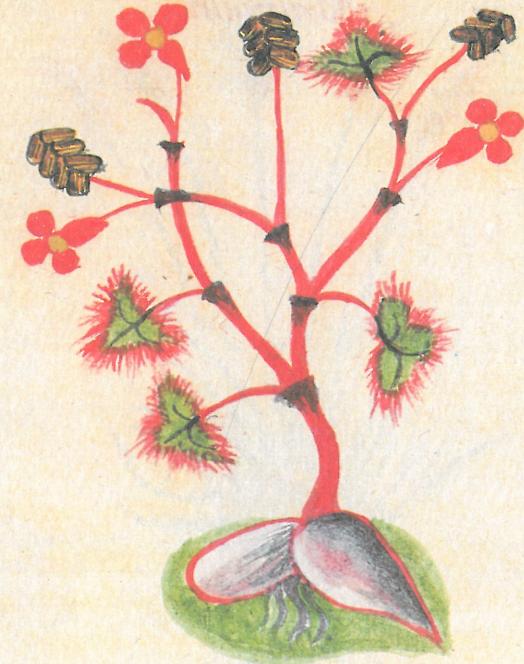
### Calor.

Ex infirmitate oculis multum calecentibus radix huic fructis trita instillatur: facies vero fructum ocoxochitl, huacalxochitl, matulxochitl, ex hacoyzquixochitl succo expreso obstergetur. Parum uero tis oculis arboris mizqts folia & roxduhs qui matulxochitl in muliebri lacte uel

rore uel limpida aqua trita instillataq[ue] succureunt. Oculorum uirio laborans multum abstinebit a libidine, sois cauamate fimo & uento: & in cibo non sumet pro salsamento chilmolli, nec comedet cibum calidum. Juxta collum rubicundum crystallum gestabit albu non uidebit, sed nigrum.

Vulpis oculus uiriatis oculis mirifice prodest: quo circa lacerto colligabitur & si oculi ita uirati sunt ut penè exenti uideantur, margaritum, punici coloris crystallum, rubicundum ostreum, lapillum qui inuenitur in auicula nomine molototoll, lapillum tlachcalhuatzin & lapillum qui est in uentriculo indici columbi aterrito in cruce annis muliebri lacte & fontana aqua, quem sic cocinnatum sucum effusis oculis instillabentur et mutui . . . H  
Quando uero aliquid in oculos incidit, si ex eo oculi præficiunt, eis instillandus est liquor concinnatus, testa siliqua, sale farma cum fontana aqua. Si autem hoc uatum ex algore natum est, emendatur, si punici coloris crystallam aterratur in indico uino & liquor oculis instillebitur.

*Ohuaxocoyolm.*



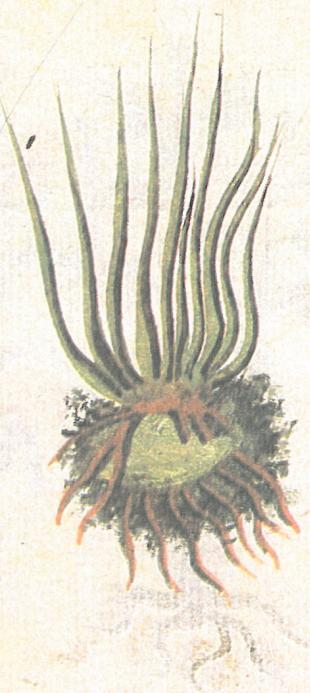
*Sanguis oculos occupans.*

Hoc utrum tollit si oculi exuore suffusi humano oculo  
puluerato consergantur. Eodem quoq; remedio oculorum  
argemata albugines uisitate oculorum migratio recedit  
qui testum putamen cum eiusdem intello & cum cinere  
colato in acerba uel acris aqua octo dies positum & po-  
stea instillatum, est nalle efficax.

*Glaucoma*

Catinulam in oculis nascentem acu punctam conuelle,  
extrahē op̄, super albuginem humanum firmum cincfactū  
et salam paixillatim conserge. Sequenti uero die nostra-  
trium acetariorum herbarium radices insolatas fritasq;  
eōdem appone.

Tequixquicacatl.



Tegmilla.



Malinalli.



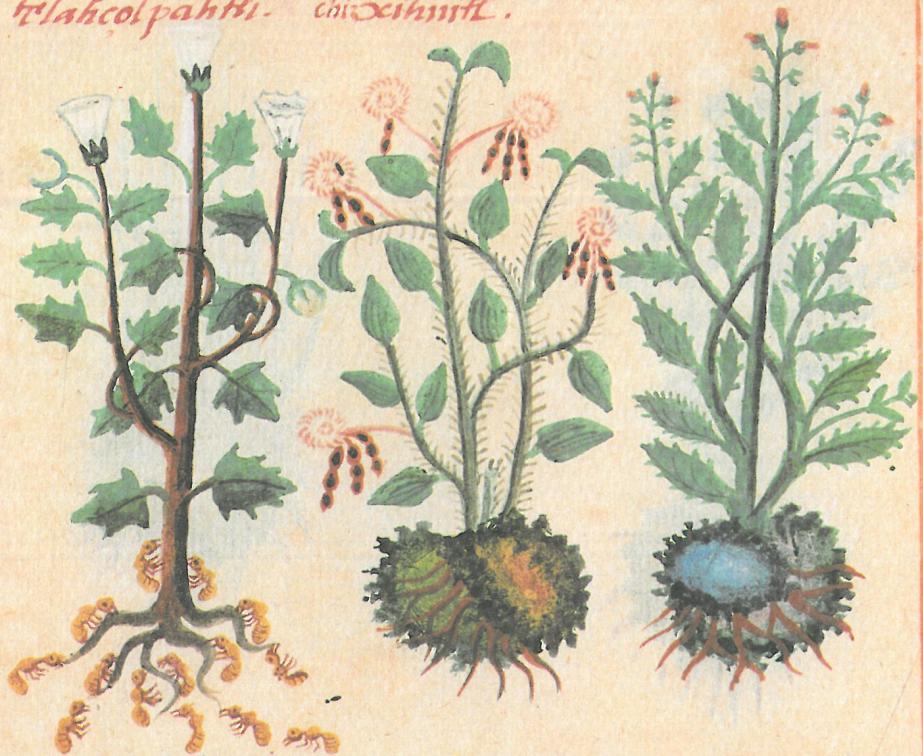
Galopthalmus et Ecropium.

Palpebris stuporem contrahentibus, videlicet cum superior palpebra non descendit ex inferior parum sursum attollitur nec imm. cum superiore committitur, herbe malinalli ad palpebras fricatae frondes sunt usiles: præterea m. form. sals. et tristi oleti puluis mibi conspersus.

## Oculi rubeoscentes

Fructus tegmilla, & tequixquicacatl & lapillis qui in his simis ventriculo albis sine pumiceus inservit trita in sanguine eiusdem articule oculos rubeoscentes & faciem calore flagrantem prohibent comprimuntq.

Azcapan yxhua = Huixuiz yoco = Cochizxihuitl.  
Tlahcolpahatl. chichihuitl.



Somni amissio uel intermissione.

Somnum intermissionem allicit et conciliant herbae tlahcolpahatl, que iuxta formicarum foueam nascitur, & cochizxihuitl cum hirundinis felle testa frontis illata, frice nero herbile huixuiz yoco chizxihuitl ex frondibus liquore espresso corpus sungi debet.

Somnolentie depulsio.

Somnolentiam fugabis si tuos aliquos capillos super prunias projeceras & fumigantum odorem olfaceris & tuis auribus suffimentum quispiam afflauerit. Hoc facto, non eris contentus: sed in noua testa uel olla lepoce emisis & amputatis uisceribus illius super prunias sine aqua coques instar carbonis. Vbi combusueris cinerem in aqua bibendum modice sumes.

Caput testium de aurium putredine, de surditate uel clausula

Macayelli.

Xoxonbqui  
pahlli.

Tlaquilm.



cta aqua attriti instillatiq; coclusas aures adaperiunt.

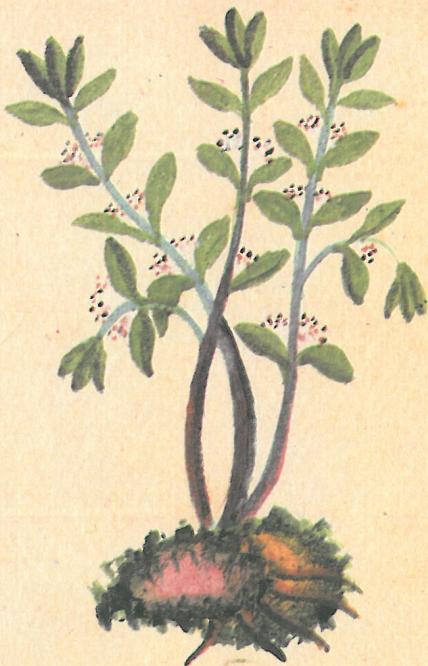
Caput quartum de grauedine,  
medicina in nores instil-  
londa, herba sanguin-  
navia.

Putrescentibus auribus radiz Macayelli, herbe xoxonbqui-  
pahlli semen, aliquot tlaquilm folia cum salis mica in-  
aqua calfacta instillata commodant plurimum. Et sub  
auriculis duarum arbuscularum frondes tritè illinantur.  
Arbusculæ vocantur tolona ex tlapahlli, lapides pretiosi  
Tlahchuitl, tlachcalhuacazin, eztehl, xoxonbqui chalchi-  
nisi cum arboris tlaianquaye frondibus tritis in calfar-  
cta

Bonplihniæ  
xihuitl.



Atochiess.



Grauedo.

Qui narium distillatione secoris infestatur herbas Ato-  
chiess & Bonplihniæ xihuitl olfaciet et ita grauedini subueniet.

Yztacpahli.



Medicina in naris instillanda.

Herbe yztacpahli radix in paucilla aqua eaq; perspicua feratur, succus qd. stillatim fundatur naribus, qui e aspiris dolore laborat.

*Azizicarthi.*



*Sanguinaria herba.*

*Sanguinis naribus fluxum urticarum succus cum sale tritium in lotio & lacte infusus naribus suppressit.*

*Caput quintum de mitela dentium uel dentifritio gingiuarum tumentium et putrescentium curatione, dolore et putrefactione dentium vehementi calore, fumore vel suppuratione, guttulis, angina, medicina qua quaturalis dolor mitigatur, que elicit salivam desiccatam, que perdit sputum sanguinolentum, que sedat thymum, que astringit fetum & feditum halitum.*

*Dentifritio uel mitela dentium.*

*Scabri dentis diligentissime levigandi sunt: ablata uero sorde candido cinere in candido melle pannculo illis conficendi sunt, quo elegans mundicias dentium et iustus mitor duret.*

*Tumentium et putrescentium gingiuarum curatio.*

*Dolores dentium et gingiuarum sedantur scarificatis gingivis sanguineis purgatis. Si parti putrescenti urticae semen et radix in omni vitello ei albo messeculo fricta adhibeantur.*

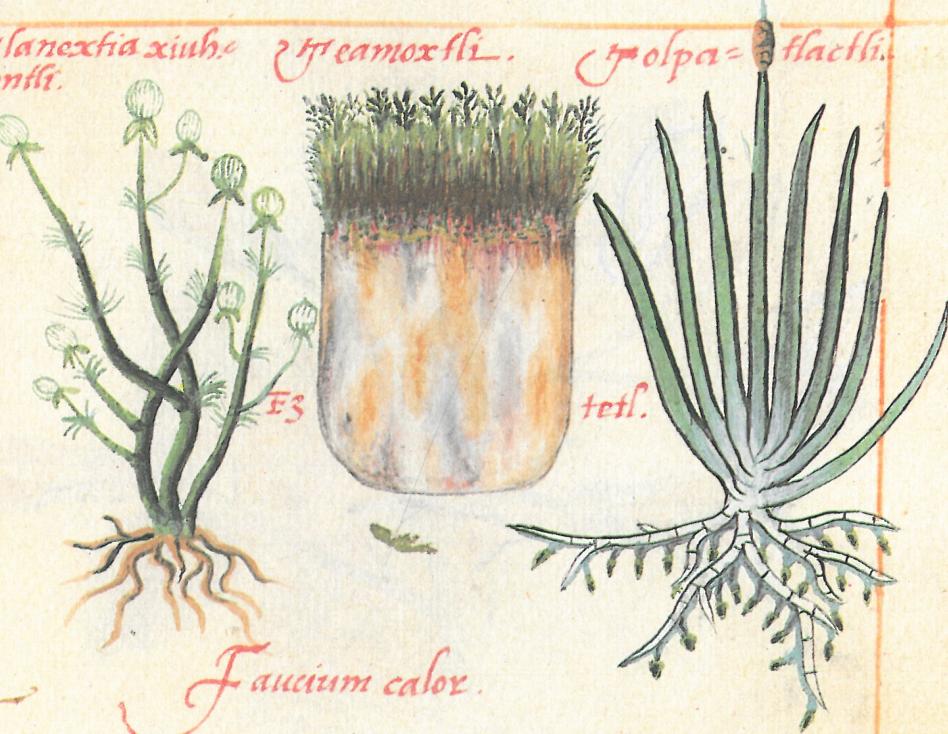
*Teonochitli.*



*Dentium dolor.*

Anguidi dentes et copuiscentes cadaverino dente primum pungenti sunt. Deinde longe fructis nomine Teonochitli radix teretur et coburetur cum cornu ceruno, hi lapides pretiosi YR tacqueballizth, chichistic tapachth: et parum farine maletrite cum sale debet calfieri. Que omnia parvo inuoluta aliquat tisper dentibus comprimantur nominatum illis qui putredinis diarium vel doloris incommodum persentient. Postremo album thrys et genus Unquenti quod uocamus Xochicozotl prunis combinantur quorum odore gossipij pensum crassum inficiatur et tandem buccis sepe admoueatut ino quod melius est alligetur.

*Tlanexchia xiuh.<sup>c</sup>* *teamoxlli.* *olpa = tlactli.*



*Faucium calor.*

*F*rondes teamoxlli, tlahnexchi cum viuinis foliis tlactli caule in aqua tritè faucium calorem refrigerant. quibus admiseratur pyropi et eztell attiterum liquore: quem quidem liquore sumat fons, oreq infra dentes contincat, non trajectat in stomachum.

Huacalxochitl.

Tepitoton Teamoxchij.



Celi et gulae suppurationem sanat caulis xastomatis fricto vna  
cum teuineroli. alba terra lapillis vel scro pulis variegatis qui  
e torrente colliguntur et acamillo tell. cum indicis spicis ma  
le tritis et floribus huacalxochitl et tluyozqui xochitl probe  
expressus succus. quem gutturi subinde infundet.

19  
Teoyztaquilitl.

Chichiltic tlalli.



Medicina qua dolor gutturalis mitigatur.

Liquor herbule tlahnexli et teoyztaquilitl que in locis saxosis  
nascitur. fricto cum pumaria terra et candida terra in melle fa  
ciendum dolorem confopit. si co fauces digito uno in os missio  
seuiter palpantur.

Quauhtla xoxocoyolim.



Medicina desiccata  
que elicit saliuam.

Saliva manabit et minia sibi comprimeretur si herbe silvestribus acerariis, alectoria que quidem gemma inuenitur teste lib. 37. ca. etiam Plinio in ventriculis gallinaceorum, crystallina, specie magnitudine fabe indiana vel hispana, milius indianus columbus occisus in aqua nitida fuit. Liquoris vero non nisi deglutiet et aliquid tantum intra os continebit saliva caries et immodece sitiens. Capiti autem superfundetur tritatum herbarum tegminibus passi scilicet et tepechion liquor. Ne quid exres folia ferentur non herbe ipse.

Ez pahshi.

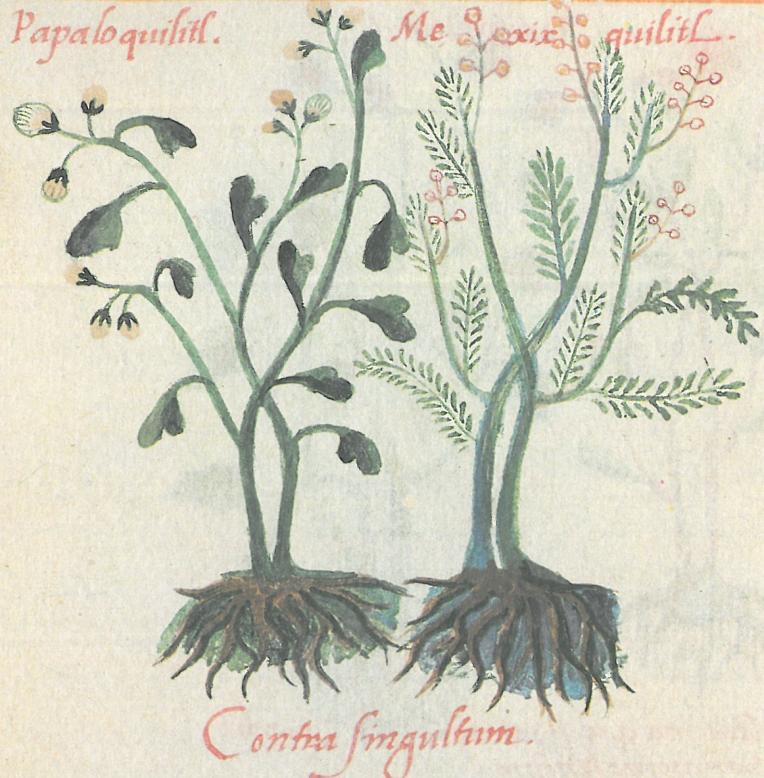


Vuit coloh tli.

Medicina que sputum perdit  
sanguinolentum.

Sanguinem exsuffientibus non est inutile bibere potionem collectam ex canule nictezilochilli, vero pipete, lapilli teoxihuitl et chichiltic tapachilli. Simus osse, scrupulis rubicundis, quos in margine flumis inuenies, thine albo, frondibus herbehuizcochos illis et aliis herbe radice cuius culmen est purpureum et parvum teres et duorum oculorum albumine. Porro ut potionem conficias nictezilochilli radice una folia huizcochochilli et aliis herbe noire ocultantili radicem, lapidem teoxihuitl et os simus obteres pipex cobures et cinereos, chichiltic tapachilli alteres. Simulet lapillum influmire inuentum, idq; in aqua que oia cum albo thine in aqua copias, q; facto an prædicta unus disci potio ex ita confectum bibendum sumet. Qui vero cecido pituita despuit herba malinalli, pinus, cypressus et herba hiecapahistli fructus in aqua vel liquore ex cinere espresso vel si uidebitur in aqua acerba fermentare et coquatur potionem bibat. potionem autem diligenter cognitu. Hec noxiuum humorum consumit.

Papalo quisitl.



Contra singulatum.

Singulatum caulem fusticis cohaerenti herbe mexic quisitl folia  
corticem rubi. pini. frondes herbe Hallanquaye gramine in  
aqua tenet et coquat. potionis bene cocte album mel admiscatur  
et modice bibatur. album autem thus et xochiocoholl in pri-  
nas proiecitur. quorum odore gossipij pensum adoleendum est.  
quo pectus calefacit. Cupressi autem folia herbe papalo quisitl  
et yyahstl sunt terenda in aqua. quorum calidio li-  
quore pectus linatur.

Mexic quisitl.



contra thusim.

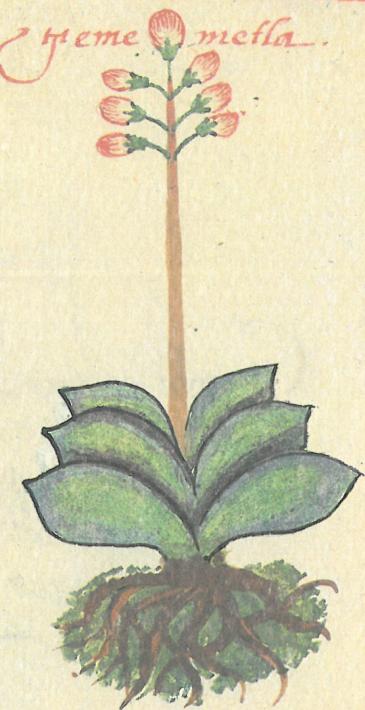
Qui thusi ueratur. decorticata radicis et in aqua fricta tlacoxi  
tzoxo chili liquorem coctum sorbeat subinde cuius aliquanta  
parte. cum melle gustue ungatur. Qsi simagine exspuit eam  
liquorem ante prandium bitendum sumat. Neq; uero in  
utile fuerit si dictam radicem in melle tantum arrodeat.  
et commanducatur. Herbe nomine tzopelicacoc radix in aqua  
tepefacta fricta thusient etiam utilis est. liquorum uel bibat  
uel radicem arrodat.



*Medicina que fetrum et fedihim  
oris halitum auferit.*

*H*erbe dictę Hylanquage radix et folia, rubicunda terra,  
terra alba, herba temmatalahin, et hlanertia xiuhtontli  
et trita et cocta in aqua cum melle, malum oris spiritum com-  
primit. liquor autem bene colatus ante refactionem tem-  
perate bibendus est.

22  
Caput sextum de bacis tumescenis caloris  
refrigerio, de sanando, qui prę dolore  
hiscero non potest, de faciei et oris  
scabie, collis tuma uel scrophu-  
la, aqua intercute, mantur  
debilitate.



### *Contra buccam tumescens.*

Bucca tumescens iuvatur si liquor sumatur in aqua  
constans ex tritis Teme mella folijs, Texi yotl medulla,  
et terra alba, cuius liquor subacerbus est, et cuiusdam  
gummati viminis glutinosis lachrymis, quas vocamus  
Nocheztli.

Herbe tlatlacotic radix trita in aqua tepefacta, illi qui os  
non potest aperire multum prodest, si eius liquorem bibat,  
quo quidem sumpto statim vomet, detracta pituita os  
adaperitur.

Monatius yxinh ahhuachicho.



Contra glandulas vel tubera syringosa.

Glandule aliquo gladiolo vel nouacula secande sunt, qui  
bus sectis omnis sanies eisciatur diligentissime, empla-  
strum uero secte parti apponatur. Constatit autem ex her-  
bula tenacium xixum que estate nascitur, et foliis frondibus  
tritis in ouo visello.

Contra Intercutem aquam.

Intercus aqua secunda uenit, et tota purulentia eiscienda:  
quo facto, Nephrum frondes et houpilhuiz pahilli teratur,  
et cequantur in aqua cum alboثرre cui adiiciatur indicu-  
vum. Medicina si parata subinde infundatur parti pu-  
trescenti, quam etiam cooperies.

24  
H. Lalque quezal.



Contra facies scabiem vel lentiginem.

Scabiosa facies sanabitur, si lauetur succo tritorum Hla-  
lquequezal et Aquahuatl, et chcapahilli in aqua acerulo sa-  
poris cum fino cohimbino.



*Contra oris scabiem.*

*L*abiiorum scabiem auferit ad motum medicamento quod concinatur ex Halmizquill radice griseis quibusdam viscosis uel lachrymis ad crassiam gummi spiralis frondibus chiacapilli urticarum permate et terebrantie frondibus contritis.

*Tlalchihinolpan*  
*Yxuaxiuatl.*



*Toloxaxihuall.*



*Contra struma uel serophulam.*

Stenosis male levat si collo ad posueris emplastrum et naescitibus in heredario uel fructeto, uel arundineo combusto, herbes Toloxaxihuall, Tonatiuh yxiuh, radice tecpalli, nopalium frondibus: que texes cum lapillo quem inuenire licet in hirundinis ventriculo, eius q̄ sanguine.

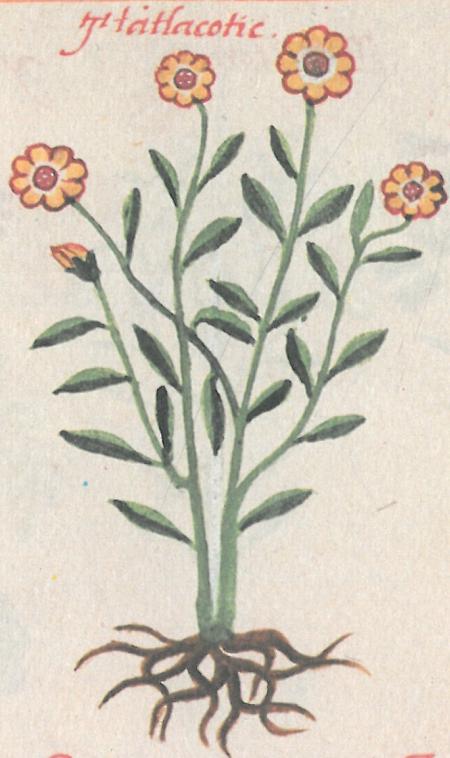
Quezalxoxoib capahitli:



Contra manuum debilitatem

Manuum debilitati medentur xoxouhcapahitli sperma  
uel semen, frondes quezalxoxoib qui et herba yztach  
yatl frita in aqua cocta ap. In hunc autem liquorez  
identidem manus immittet, que duntius ibi teneat.  
Post hoc formicas adeat iuxta quarum fons cum carnis  
uel paens buccam proiectat ut conueniant in unum,  
a quarum etiam forcipe oris debiles manus mordet  
patienter toleret. De hinc dicto liquore manus fre-  
quenter imbuat: et postea aliquo paniculo contegat.

Caput septimum de pectoris vexante angustia, cor-  
dis dolore, et calore, laterum dolore, medicina que  
interficit lumbicos et animalcula, que in ventre  
hominis intrant. Antidoto, Stomachi tumore,  
ventris dolore, disenteria, & torminibus,  
murmure ventris, frigiditye, pur-  
gatione.



Contra pectoris vexantem angustiam.

Quando pectus quodammodo quadam replectione constringi-  
tur, coactatur. Radix Hahntacotie aqua calida lauetur  
et deince teratur. Succum modice bibat hunc dolorem  
patiens. Ea namque potionem quod constringit euomens  
expectorabit.

Tlaxacolton.



Tzitziton.



Yzquimpahsti.



*Contra pectoris dolorem.*

Herbe tellahuatl et teoyztacuili, que super petram nascitur  
cum lapide Hahcallinaztli, pumicea terra et abba terra trita  
in aqua, pectoris dolorem minuant. Leonis etiam pelis com-  
burenda est: Succus vero bibetur, yestus linicatur liquore ex  
presso ex herba tzitziton, Tlaxacolton, ayahuastli, cupressi  
semine vel glande, Yzquimpahsti cum huacalcochitl &  
papaloquinatl.

Nonochton azcapatzua.



*Contra cordis dolorem.*

Cui cor dolet aut calet herba nonochton que iuxta formis  
carum canem nascitur, aurum, electrum, teoxihuitl chi-  
chistli terpahustli & tellahuatl cum corde cerui combusto at-  
terentur in aqua. Succus bibetur.

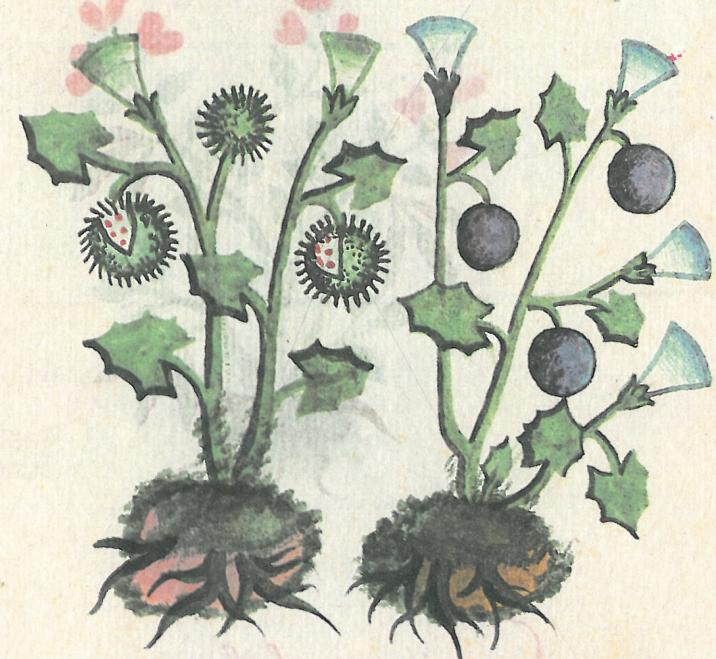
Tlacacamohlli.



Contra cordis calorem.

Contra cordis calorem siccans ex radice Tlacacamohlli,  
albo marqueto, crystallo, valde viridi smaragdo, berylio  
& lapide xiuhtemolli, cum sciamalloctli ex spicis tritis  
in aqua posus valet.

Tolohuaxihuitl. 29  
Nexehuac.



Contra laterum dolorem.

Lateralem dolorem herba nomine Tolohuaxihuitl  
& Nexehuac in aqua frita admotaq; auferunt.



Ayecohitli.

Contra animalcula que in ventre hominis descendit.

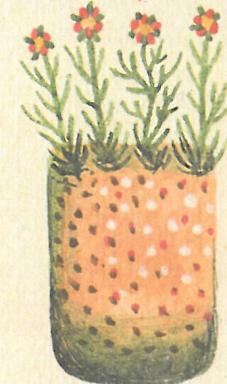
Qui animalcula deglutiunt indicas fabas illi contere, & postea ori impone, quo facto, ingrediuntur egregie calefactum balsimum. Cum vero calorem iam percensit, aquam acerbam sorbeat, non tamē mitho dejeicit. Nam deo velente hoc pacto animalculum eliminabit uel ore per vomitum, vel pedice per ventris deiectionem: aut morietur ibi quo cieco vel mortuo herbe flattuus quae folia in vino Indico q̄r optimo ter ras, atq; sucum bibet.



Tonatiuh  
tlaca.

xxiib. pe-  
pe-

Teoyztaquilitl.



Medicina que interficit lumbros.

Herbe tonatiuh xihuili et ahhuachcho tonatiuh, xihuili et thure feruntur et coquuntur. Siccaus bene coctis purgetur, et deinde bibantur, quo lumbri exinguuntur.

### Antidotum.

Contra venenum simatur potio confecta ex tonatiuh xihuili fronde et radice, et teoyztaquilitl, xoxonihq yztl, tonatiuh xihuili ahhuachcho radieibus contribitis in aqua, cum quibus etiam afferentur viride margaritum, sardonyx, et xihuamolli.

Copaliyac xiuhontli.



Stomachi tumor



Disenteria

Aduersum disenterium Haec mali herbea, folia xaxo  
coll, amigdala, laurus amigdali cortex, querci, quezala  
ylin, ylin, capulxihuitl et alectorium cum cervi cornu  
emefacto, olli et frumento trita in aqua calida valent.  
Succus enim discipiendus est mitte clystere per pn-  
clandom partem posteriorum.

Ventrīs dolor.

R adix herbea ohuaxocoylm et alectorium in aqua  
teramfir ex quibus potio facta parte posteriori in ven-  
tricem sumatur: bibatur vero ex radice frita herbe  
huixim, mallofic.

Elocacass



Murmur ventris.

Virus intestina ob quoddam ventris profluum latrat, ei conficito potionem clystere oris uario suscepit ex herbe Hallanquaye felis, quichala ylm cor tice, yztac ocoxochitl foliis et his herbis Tlanexti xinhtontli, Elocacass, arbore Tlanextia qualimill tritis in aqua acerbi liquoris cum cinere, paruo melle, sale, piper, alectorio & demum pigieff.

Tlanexti xinhtontli.



Quauhla huizquilist.



Velicpahtli.

Ventus aliger expellitur potionem sumpta ex radicibus herbarum copali yac xinhtontli, Tlanexti xinhtontli, chichic xinhtontli & quauhla huizquilist centrifis addito vino Indico.

Purgatio ventris.

Cum venter fuerit purulentus, eis dies pus, si infirmus ante prandium in aqua calida biberit potionem ex radice tria herbae nomine velicpahtli. Lectus uero vel locus ubi iacet eger, thuris odore adolebitur, quo noxius aer expellatur.

Caput octauum de pubis & inquinis curatione,  
vixne conclusione, vixne difficultate, vitioc-  
tis, podagra, poplitis dolore, poplitis  
incipiente contractione, plate pedū  
vixas facientis remedio, pedum  
lesione, contra fatigacionem,  
contra tempubicam admis-  
mistrantis, & negotium  
publicum gerentis las-  
siitudinem arboric-  
bus & floribus.

pubis curatione

Tezapotl.



Tlalhuaxim.



pubis curatio.

Cum hec pars dolorem sentit, unguere liquore quem-  
expresses & conficies ex arboris macpala ochilli cortice  
& folio, reprobis hirtis tololuaximis, & xihottli  
nonacusa indica, sihie, pomo quod vocamus Tezapotl,  
& lapide texoxochli tritis in sanguine hirundinis, la-  
certule & miris. Eum autem liquorem memineris ca-  
lificare. Q si tumor vel dolor uel iumenter irserit, no  
dubitate hanc partem secare sectam depuratis, &  
unges liquore facto ex herbe Tlalhuaxim radicibus  
tritis in cui vitello.

Tlanenpopoloua xiuhtotli.



Argemon seu inquinaria  
herba.

Herbe xiuhtentli tlanenpopoloua & que nascuntur in  
veredario aliquando combusto, pemmi Tetzapoltl, Vepres,  
teamexelli, lapillis qui inueniuntur in hirundinis ventri-  
culo testa cum hirundinis & mitis calore, imposi-  
ta que sedant dolores inquinis & timores deprimit.

Huihuitzmalloctle



Couanenepilli.



Vesicaria vel halicacabus.

Conclusa vire meatu, ut is aperiatur, herbarum manax-  
tla et cohuannerilli caules, Hassauhqui amoxthi, canclie-  
disimus flos yollxochitli, atq; animantis Hassquall cau-  
da in aerbi saporis aqua feruntur, quibus aamseatur.  
Semen notissimum chian, quod et in eadem maceretur.

Venter autem herbe ohuaxocoyol in carnis in aqua cal-  
facta tritæ succo clysteri infuso laudius est. Si hec  
medicina nihil proficit necessitas est, admodum te-  
nus pashæ medulla ex quo gossipio contecta, melle  
delibata, et herbe huihuitzmalloctle tritæ raticè acci-  
piatur, que cautissime in virilitatis putoeum immi-  
tur. hoc enim pacto vire clausula adaperietur.

Mamaxtla



Vrine difficultas.

Contra Vrines difficultatem, liquor concinnatus floribus  
terzimaochilli, Tlacoysquiochilli, Yolloxochilli, Elcoxochilli,  
ocoxochilli, radice Mamaxtla, terra rubicunda et Eztetl terra  
alba potus in aqua ualeat. Stomacho autem eximsecus admodum  
uebis lapidem influmine inuentum, in quo Vrines videtur  
esse.

Tlacoysquiochilli.



Coyoxihuilltlazfaleualtic.



Vitium sedis.

Am vitium emendatur, herbis yztauhyall, tonatiuhxixih,  
coyoxihuilltlazfaleualtic, yztae ocoxochilli, et folijs herbe  
te pechien contentis in calfacta aqua, qua medela pars  
illa dolorem patientis abluerit: uel si apponetur etiam si  
condensetur ad luti crassitudinem.

Pilzintecouhrochitl chijana. Quappoquieell.



podagra

Pedager sine podagricus hoc modo sanari poterit. fuit ex pilzintecouhrochitl, cupresi, et lauri frondes informicatum. Scobem projuvantur, quo ab eis commeriantur vel lotio conspergantur. Preferunt festicis quappoquieell folia, folia et corollae ayauhquahuitl, folia qhalmizatl, halqqazal, et tepechian flores cuiusvis herbe, lapillus candidus vel pumicus herba noite y zeminali, pinus, osmeq conca teretur in cuore leporis, vulpecule, cuniculi, serpentili, hecatohnatl, lacerte: et alterantur etiam margarita, Smaraqdus, et ezteell in aqua. Si pes multo calore vexatur, succo frigido imbuetur, sive frigesit supra medium culefaciens erit. Supra dictis autem adiicies nouaculae croci coloris. Vulpecule carnem, finiumque combures.

Xoxonhcapahlli.



poplitis dolor.

Quando poplites dolent Engito illos liquore herbarum coyo xihuiatl tepechian, xoxonhcapahlli tritatum in hunc dimis cuore cum faceretly.

*Hexochitl yamāqui.*



*poplitis incipiens contractio.*

Quando iam poplites contrahunt incipiunt ingeres eos succo herbarum xiuhtontli vel tizictlon, yamanqui hexochitl tritataq; in accipitis sanguine, et eni sclem auis nomine huactl. Infirmitus autem in balneum ingreditur, edet pedes coctos auium accipitis et huactl, cuniculi, et leporis. Preferet galli gallinacei ualde pugnacis caro coquetur quam edat, & aliquid feretur qua ingeratur cum anseris adipe. Abstinetbit a libidine, non vacabit somnolentie, sedens & supinus dormiet, multum laborabit, non comessabitur.

*Plantæ pedum rimas facientis remedium.*

Plantarum pedum rimas sicut ingeruntur cannabi herba tolohuca xihuitl, galli gallinacei sanguine, resina, suu more resinateo quem bouamus horitl, quendam sunt calefacientia.

*Tizictlon.*



*Xueh capahlli.*



*Achilli.*



*Pedum lesio.*

**L**esio pedibus contere has herbas shallie capahlli, coyoxiuitl, yztauh yall, tepehchan, achilli, xueh capahlli, quauh yauhltl, quezal xocouh capahlli tzohotlaml, flore cacauaxochitl atq; pilzintecouh xochitl et frondes hecapahlli, et yzauinpahltl, lapides hubcalhuahin, estell, et tellahuittl pallichi coloris terram. Ubi huc simul tenues diuidito, aliquid in labello pone sup pruna vel igne ut calefiat in aqua: liquore calcato pedes in labellis immittas. No milis uero igne spissetur, qui pedibus imponatur, ut uero no decidat pedes perno inuolviendi. Sunt. Sequenti die nostrâ ingeruntur xochicoholtl et candidum thus in ignem proisciantur, ut pedes odore et calore conalefiantur. Insuper herbe nomine xexihuittl sperma teratur, et puluera sum in aqua cuncta pedibus imponatur. Tertio herbam tololuca xihuitl et vespes fritas in cuncta aqua adhibe.

Huizihilxochitl.



Contra lasitudinem herba.

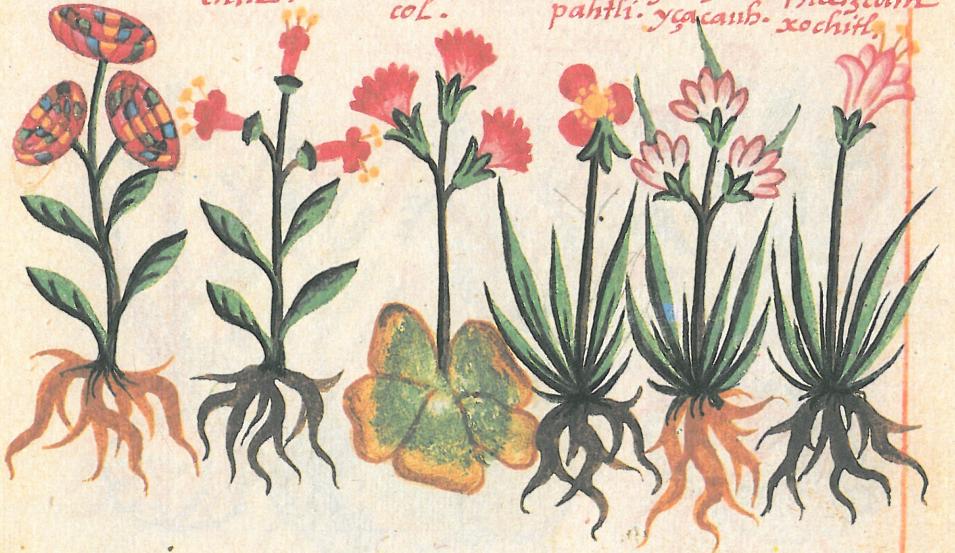
Lasbus reficitur si pedes lauenter liquore electe et ahuiyac  
xiuit vel hahumquaye, Hatalotl, ylcampanahli xiue  
capahli, yrtauh yall flore huizihilxochitl et lapidi  
bus tellahuittl, Hahcaltuahim, et eztell qui in aqua cal-  
facta feruntur sunt.

Totonquixochitl. Pilimtecouh= xochitl. Cozcanahzi. Tepaqmili= Mocuepanixo-  
xiustotli. chitl.



Tonalxo- chitl.

Totonquixo- Cecentlah= Xinh= Mezli. huezcame-  
chitl. col. yacanb. xochitl.



Temahuiztli quauitl. TlapolcacauatL. Texcalama coatl.



Couaxocotl.

Yztaqua- Teozqua- huizquauitl.  
uitl. uitl.



Tlahuicoll. Tomatztl. Tlanexquauitl. Xoco equia. Tepapaquisti quauitl.



Temahuiz- quauitl. Eloxo chitl. Yzquico- quezalyin-  
tli quauitl. Hizxo chitl.



Caput nonum de nigri remedio sanguinis, febris,  
hemorrhoidis, condylomatis, minij caloris, lesi  
corporis, lycemis vel mentaque, morbi ite<sup>22</sup>  
redeuntis, Scabiei, accepti Vulneris, articu-  
laris morbi, psore, Scabies iam Verminan-  
tis, adusti corporis, dure concoctionis  
incise Vene ob phlebotomum fur-  
gescentis, fulminati. ~.

Huizquilit.



tlattanquaye.



### Nigri remedium sanguinis.

Herbarum quatuor Haizquilit & tlattanquaye & fro-  
des & radices frise in aqua coquentur, quibus adiungē-  
tur margaritum, lupinum iecor, & Vinum nostrum.  
Quem quidem succum sic paratum bibendum sumet.  
Speciem succum ex pressum ex diversi generis bene-  
olentibus floribus ante prandium bibet. In loco opaco  
ambulabit, a libidine se confinebit, Vinum nostrum modi-  
ce bibet, imo non bibet nisi pro medicina. Ieffissimis rebus  
operum dabit, et cantus vel cantionem, & timpanorum, qui-  
bus in saltatione publica uti solemus, pulsationem.

Centzonxochitl.



Ahquiztli.



Ceteræ alie herbe superius pectæ sunt, quas videas  
suis in locis.

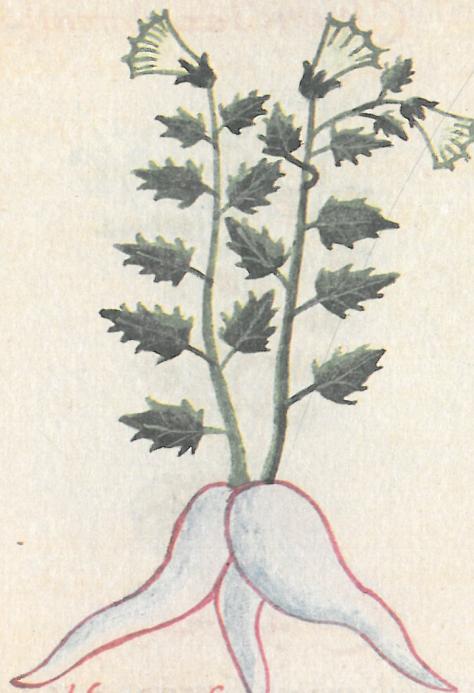
## Febris.

F

ebris citantis facies varie mutatur, si quidem aliquando rubescat, aliquando nigrescat, modo albescat. Sanguinem quoq; expuit, Vomit corpus huc atq; illuc iactat & versat, parum videt. Oribes palato potius nunc amaror, nunc error. & modo dulcor inhaesit. Qui talis est, Stomachum profecto habet corruptissimum. Q; si Urina albitat, in statim periculo obvietur, sero medicina parabitur. Quappter misericordia tuabis eum, si teras herbas Cen-  
zonxochitl, teoyxtaquilis, haquiztli, hanexchia ximil,  
quanh illo huiz quili, tonatiuh ximil, tlachco teotl, ma-  
maxtlanehuatl, ocoxochitl, cacamatlahim, artusculum hanex-  
chia quahui, lapillos etiam quis queres in harum cuius-  
larum ventriculis, huittalotl, huactli, Aztatl, Apopohtli,  
tlacahuistoll, vexetanauhtli, xithquerholotoll, tlalpalto-  
toll, nochitotoll, acathanatl, zolm, pretiosos lapides,  
hene viride margaritum, smaragdum, sardonychem  
& xiuhtemolli. & combustum humanum os. Quorum  
quidem omnium succus breviter calefaciens est & po-  
stea bibendus. Hac potionē concocta lapis texalli tem-  
tare in aqua, ut eius liquoris parte caput perfundatur,  
parte pedes laucentur, parte gula ablutiur. Non nihil  
estiam bibet. Præterea he herbe conterantur in aqua  
acerba xihuecapahitl, tchimil, ocoxochitl, Cenzo-  
xochitl, tepechian, kompachizim, yztae ocoxochitl, to-

natibus & xinib, que quidem feruente solis calore querent  
de sunt, arbores salix et laurus & hominis os, quorum  
liquore imbuantur. Ad huc cadiuexis dens vertice impo-  
natur. Terentius quoqz in muliebri lacte herbe tecum  
chili xismis, et hali colpahis, quo liquore occipitum  
engathire & nates. hoc peracto, caneat cuiusvis generis  
florem olficiat, obdormiscat interdiu.

Colomecall.



Hemorrhoid.

A duersus hemorroidem herbe Colomecall causis mul-  
tum ualeat, nam in aqua calfacta fricta cum melle,  
Si succus bibatur bilis detrahitur. Secundo teohumall, que  
super petram nascitur, herba deconficitur, ut succus ille lacte  
quo abundant, emanet. Excipiendus est ante gossipio et paulisper  
insolandus est & modice bistendus quo pallida cholera exhalatur,  
paucos post dies medicina parchit que alius disoluit. Porro  
medicina conficitur ex herbari quauh yzq rochill & y  
coriobus cum sale, in aqua calfacta fricta, hec etenim  
pyrulentiam exhaerit ventricqz hominis profligant. Ante  
pyrandium quoqz ministellam interficiam, & egregie schita  
vna cum diaconis corde edat.

## Chichic Texcalamatl.



Condyloma.

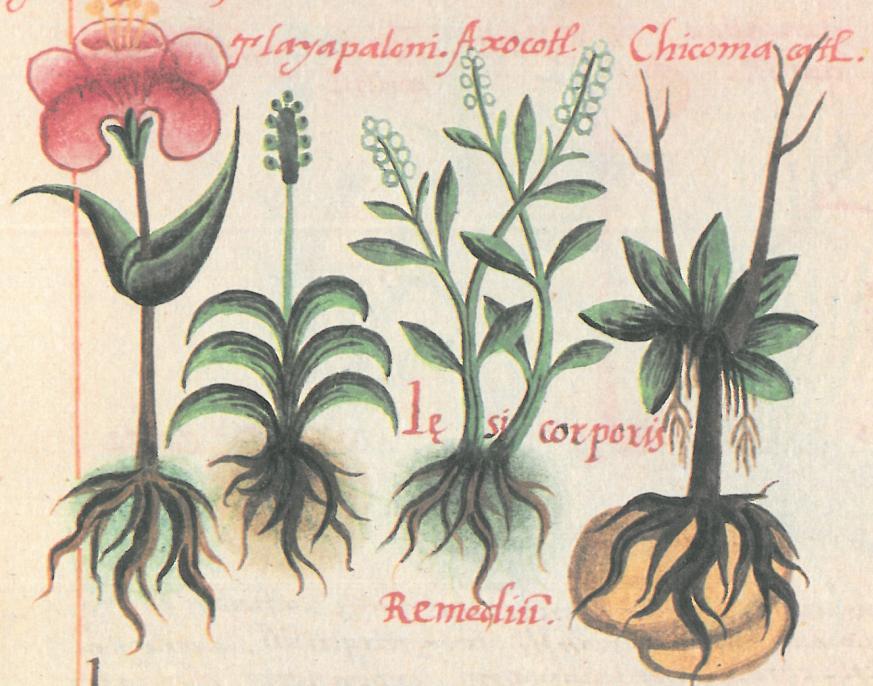
Quercus cortex, huius quahumus cortex & cortice capillari & pechiali & lacorilohxochilli tenentur. Quibus almisceatur tlapalachiyoll & ceratum quod nro sermone dicitur holli, fel corui, amigdali caulis, cortex yzquixochilli, texcalamatl chichic folia & cortex. Potio conficiatur ex sale, mitho, cimere que calefacienda sunt, aut coquenda potius. Pannus melle imbuitur quo condyloma contingatur & palpetur. Id vix si in natibus nascatur in anim prope calefacta aqua fundatur, laetetur etiam succo e cortice seu amoll, an addito mel. Quo facto succo yamanqui pahilli, pars illa, que condylomate infestatur, imbuitur porq; sepiissime.

Nasqueq; galherba ferchir in aqua calida, succus bibetur.



Corpus calor e frumentis refrigeratur frictis radicibus huiusq; litt, xastomatl, lacacamatl, teoyza quiliit, lapide stcamallotell, exfelli, labcalnahzin, rubea terra albida terra, lapillis qui nascuntur in ventriculis galli gallinae, & noctofolli, spicies que ponatur in aqua. Succus bibatur, uenter chystere purgetur. Potio autem constabit ex bayanal quiliit radicibus, acacapac quiliit tollpallatl, fructibus tetzmill, yztanb yaill, huiusquiliit. Addeatur sal. Corpus ungatur latice expressa ex acacapactiulit, coyoxihuitl, labhe capahilli, tonatiuh yxiuh, yztac oxoxochilli, cehonxochilli que quide sunt herbe. Item ex lauri fructibus, fructibus tetzmill, et fructiferae arboris xaxecoll, herbe cohuxoxocoll, pini foliis. hec medicina diuidatur. Non nihil in caput fundatur: non nihil, quod sit ualde crassum corpori ungendo adhuc beatir. Q; si calor ex crescat, iecor huiusq; ilim, fel huius xocanahilli, coturnicis viscera, cocoblli uesica, pecothi pelis comburantur. Et hec, & supra dicti commiscantur.

Tlahcoteocacatl.



Lesum & male tractatum corpus ungatur iatuplasma-  
te confecto ex tlahcoteocacatl, cenzonxochilli, xiuh-  
tli, axocoll, tlayapalomi xiuhontli cuiusvis arboris-  
miso, cypressi glandibus, urticarii semine, & arbore  
ayahuahquahuitl. Male tractatus, & conflictatus bibat  
succum egregie curatum ex cohuanenepilli caule,  
tlanextia xihuitl, chicomacatl, flore axocoll, &  
yizquixochilli, tellahuitl, & tell, tamoxelli, iecore  
auis aquatica huexocanauhtli & aliquot tlachtlanque  
foliis, que quidem ferenda sunt in acetosa aqua.

Aquahuitl.



Contra mentagrum.

Hoc visio squamoso laborant conferito nirates prunas,  
cerasi corticem, arboris tlaxilifere, quanh xiyochi, po-  
mi, fooris topoan & cacaloxochilli querens, radices  
cypressi glandes, folia herbarum tlacianquaye,  
quauh yayahual, herbas tepechim, coyoxihuitl,  
Aquahuitl, cedri glandes & folia. Quibus calafactis  
sese lauet, & pars squamosa eo liquore conficitur.  
His imges resinam & rogam resinam, que a nobis  
exprimitur ex combusta pmo, quibus perungatur  
cum omnibus supra dictis.

Cuecuchpahlli.



Morbus iterum

Rediens.

Iterum decidens in morbum ante prædiū bibat laticispazz que exprimeda ē exteohamallacti persimilis, quo vomat. Tertio vel quarto die bibit potionē ex tonatiū yxiū caule, Hassanquaye, & Stanexti yxiū etiam caule trita in aqua tepefacta. Tertio bibat ex cuecuchpahlli caule trita in nro vino. Quom bibet potionē anqz ingrediatur in balneis: aquo exies ingatur liquore trite teohamall cortice. Alius bis clystere purgandis e. primoqden succo radicis ohuaxoco yollm tez in calida aqua. idqz. anqz cibi aliquid capiat. hic sene succus netris pus ejicit. Secundozzo, elapsis pauculis diebus, succo facto ex trita herba vini mebriandi habete, quam hocamis piciyell. Sale, nigro nro pipere. pallidi coloris pipere.

Akhuuyac Hassanquaye.



Scabiei curatio.

Scabiosus primo vrina ea in parte corporis, que scabie vexatur, lavandus est, deinde ei admouendum cataplasma ex herbe flaquinī sarculo, folijs Hassanquaye, arboris quezal ylm, cortice & folijs aqualmill tritis in aqua.



### Vulneris accephi remedium.

Vulnus inflictum sanatur, si ei instillaueris succum ex arboris ylm cortice, fructibus tlalchahuehuetl radice, cerato, & oni vitello.



*Morbus articularis.*

Contra articularem dolorem cataplasmata para excutientia  
tihuatl, telihuatl, colozihuatl, pathahuatzihuatl,  
& xuchtlemayatl, & hę sunt herbe, & serpentulus scor-  
pione multipelta que terentur in aqua & decoquuntur.  
Ceterum pars illa que rigorem contraxit, aquilino esse  
ne leonino pingenda est: deinde supra hę cataplasmate  
cum melle unguenda est. Sed si articularis vel articulare  
mediocri uexatur dolore, pingi partem aliquam nihil  
est necesse

Slocapolum.

Tlaz.

can.

Ahuall

tepiton.



Contra pectorum.

Hac cutis asperitate corpus occupante, cortices arborum  
cerasi, querens, cypriſi, llanextia quahuatl, rubi, Radix  
herbarum tlayapalom, tlashauenell, roſohna xihuatl, folia  
querens pomif ex herbe tlalpanquaye ferantur & in aqua  
ponantur & decoquuntur cum tere & oui vitelli. Pars  
autem corporis viscera ſine pumulas habent lotio laudatrix.  
poſtra uero paratum medicamentum ei apponatur.

Gacamatlahlm.

heca pahtli.



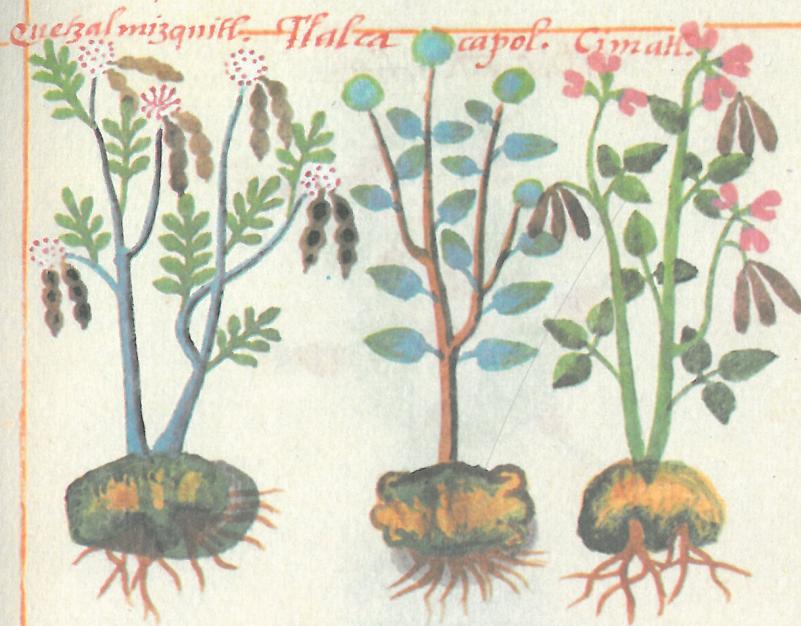
Contra dyspepsiam id est.  
difficile & egrā concoctionē.

Cum quipiam ob Stomachi cruditatem dure deiicit  
alium, illi conterito cypriſi glandes, lauri frontis,  
herbe Zacamatlalm caulem, rabi corticem, cerasi  
& arboris ylm. & herbe tonatiuh vxius radicem, que  
tunc molidum aurum ubilat. Contra autem in acida  
aqua decoquuntur cum melle. Success autem potius  
purgande alio miſſice prodeſt.



*Quando vena obfusa iam fumeficit.*

*Si constringat venam ob phlebotomiam turgescere, in aqua  
cocta frustis Tziluaccopalli, & Tlacohecapahlli, ac, tez milt,  
herbe Nonen pohipoloa radix, herbe quauh yyawhli folia ex  
ahniyac tlallanquaye & herba coyoxihmilla conteratur  
cum ovi vitello: quibus postea infundatur aqua turpis odo-  
rem spirante atq; eo succo incisa vena imbuatur.*



*Samei iam uerminalis  
Remedium.*

*Cum uideris samei iam uermiculari, conteras frustes  
quezalmizquilli, Cimatl, Tlalcacapol, & ueprum, radice  
quoq; haquilm & corticem xilexochilli, id q; in Vino nostro  
q; optimo, suavis autem parti uerminali inhibeatur ma-  
ne & vesperi. Non nihil quoq; predest apponere medica-  
mentum ex uepribus, querens cortice & quezalym, Tlal-  
capahlli, quashpahlli, tlallanquaye frondibus & tlalli-  
ueuelli radice fistis in aqua cum ovi vitello. Hoc ante  
singulis diebus quoad pruulentia desiccetur, bis mane  
& uesperi.*

Tlatoe Nochatl.



Corporis adustio.

Corporis nostri pars adusta adiuuat succo ex Nohpal  
li, Teamoxalli, Amexlli, Telzmitl, hecapahatl, Texiyotl et  
huiquihitl, quo perunganda erit & conficienda cum  
melle & ovi infuso.

Ayahu quahuii. quahuii. quahuii. quahuii.



Contra fulminis iecum.

Celotactus vel fulminatus bibat potionem bene confectionem  
ex arborum frondibus, nempe Ayahu quahuii, Teapa quis-  
ti quahuii, supera modum viridis cypressi, fructis ytauh-  
yall, herbe quahui yyaushlli & Teamoxalli. Ut enq' vero  
potio danda igni calciet.

Corpus autem ungetur cataplasmate ex herbis papas-

Quetzalhazoyatl. Acochli. fl.

Tehzizilm.



Comitialis morbus.

Contra morbus sacri recens exortum ualebunt lapilli in ventriculis accipitris, auricularium huactli et galli inuenientur radix quezalhazoyatl, cornu cervi tuis subalbium, tuis albidum, cadaveris capillus, talpe in olla inclusa caro combusta, que quidem bene terenda sunt in calfacta aqua. Succum bibet, ut vomat comitialis homo, et ante hunc non fuerit inutile cum bibere succum fructis nomine Hahllacotic, radix terenda est.

Observa tempus, quo epilepsia uentrina est, tunc enim temporis e usus glorio comitialis homo exigendus est, et cartilago et latera purganda sunt. Singens autem fel caminum bibat, simul et caput perfundatur malagmate affecto ex quezalhazoyatl, et Tehzizilm frondibus, et herba uel fructus acochli in tritis aqua. Vulpis et mustelle cerebrum coctum edet. Bono autem odore murium iridi in prunario combusti, subalbi turis, et quis cozca quantib[us] plumbis sufficientibus uel suffumigandis erit.

Quanzhoyayanal.

Acoxoyatl.



A turbine uel malo vento vexatus qui curabitur.

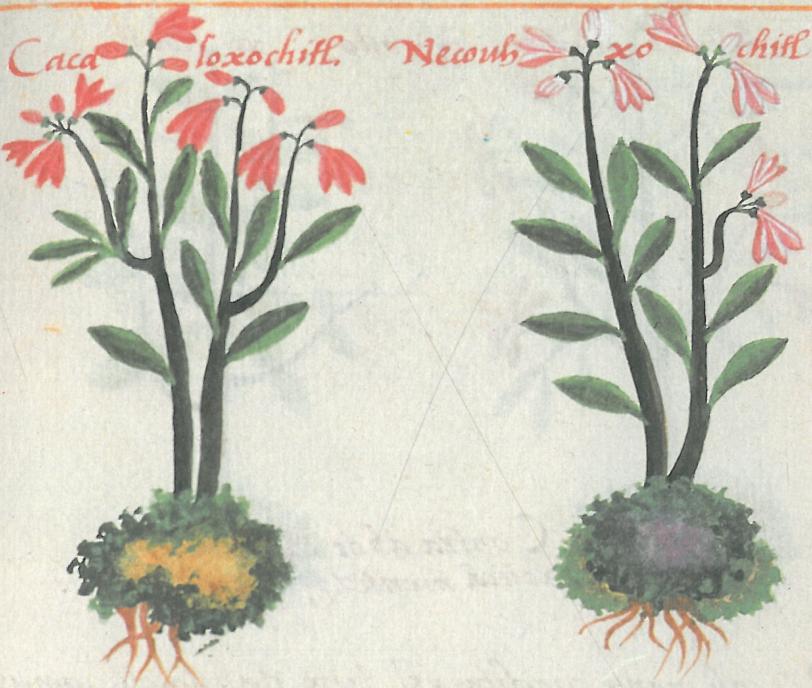
Super quem turbo surrexerit, bibat is salubrem succum in aqua frite herbe quanzhoyayanal, Acoxoyatl, pini frondis et lauri. Succus decoquetur. Decoctum bibat. Potius enim intro aerem malum ingredientem expellit. Secundo bibat lapidum tritorum in aqua, rubicundi crystalli, albi margariti, albide terre, et foliorum herbe Hahllanquaye sicai, quem decoquas cum ture. Tertio cum glandium, cupressi et cedri et foliorum arboris quanzhoyayanal, foliorum quoq[ue] herbe xuhcapahli tritorum in aqua cum ture diligenter parato liquore.

Boszoca xihuitl.



Verruca.

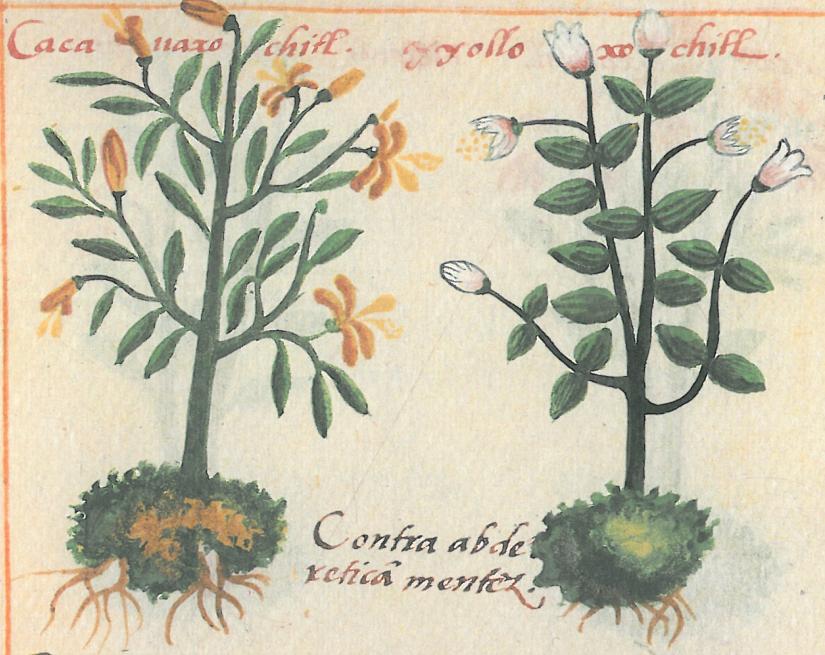
Vernicosus sanatur, si verrucarie folia in aqua trita  
verrucis apposueris, quo pustescant et putrefacte ita  
tollantur. Proprietate quoq; verrucas aqua quia humanum  
cadaver solum est sepiuscule tingere.



Tmoris uel micropsychie  
Remedium.

Meticulosus bibendam sumat potionem concinnatam herba  
tonatiuh xihuitl que auij nitorem exprimit, herba tlanex-  
tia xihuitl, tephahuatl et albida terra que quidem aqua  
fluminis uel fluminea aliquanda sunt, quibus adiunges  
flores cacaloxochitl, cacauatochitl et haconhxochitl, un-  
gito illum malaginate quod conficere debes ex vulpis, suspe-  
ciuq; sanguine, Vermis, Acne eueyaloll cuore, et fimo, lanto,  
hirundinis fimo futo in aqua, & spinna marina.

Fulmine uero pertenitus uel fulgetro trinitum ungatur succo  
arboris illius que fulgurata est tritis frondibus et omnib;  
herbis, que non procul ab ea nascentur. Porro aqua qua-  
eliquandum e' vnguentum sit acerbi saporis.



Contra ab  
rechica mentez.

Qui tali mente precitus est. hinc hahacotli radicis in cal-  
facta aqua succum bibat. ut vomat. Panis post diebus flo-  
rum yolloxochitl et cacauaxochitl et cortices et radices in  
aqua terantur: succumq; bibat ante prandium, quo malo  
humor pectus occupans altissime demittatur. Tertio lapil-  
los cuius xiiii quecho stotoll et hlapalstotoll ventrimum, te-  
hahuill, preciosos lapides hahcalinazin, Eztez, et mar-  
garitum conferito in aqua. Porro liquorum diuides par-  
tem bibet, et partem capiti subinde infundes. Hoc per-  
acto manibus gestabit lapillum in ventre hnauctli inuenitur  
noctue simile fel: nam hac gestatione et potionе resipiscit  
et in mentis similitudinem restituatur. Sinciput autem in-  
genitur ceruino cerebro et columbe plumis trisis et pos-  
sis magna ac humanis capillis. Collo gestabit lapil-  
lum in ventre hirundinis reperatum.



Contra infirmoz pedorum.

Hic prius follitur corpore exerto herbarum ayahu tonan  
xciub, papaloquib, xinhe capahib in aqua frutarum fron-  
dium succo, pmi etiam frondium et florum owoxochitl,  
tonaca xochitl tohtolochzin, et spicarum.

Chiryana xihuilli.



Alarum hircus uel fragus.

Olidus et hircosus egregie piritam balneum ingrediat-  
tur, ubi porq; diligentissime alarum vallen sanet.  
Egregiens uero laetatur trite herbe Chiryana xihuilli,  
humani ossis, et canini, quod recens corpori detraetum  
est, ex omnium bene oleantium florum & herbazz  
succo, quo hircinus odor perdi queat.

Pediculans Morbus.

Pediculorum copia non aderit corpori quando biberis cervi re-  
centis cornu frusti in rostrato Vino vel oeli q; elegansimo  
liquorem. Bites autem q; sepiissima.

Zohroyatic.



pedicosum caput.

Medicamentum concinnatum fructis Zohroyatic radice fritta in acerbi saporis aqua, herba yztahuh yatt, anseris pmquitudine uel adipe, muris cincfacto capite, ex hiundimis nido substractis paleis, quas etiam feres, quod quidam medicamentum capiti fundes.

Tepepalo loquilitl



Tepepalo loquilitl.

flumen uel aquam transiens subsidium.

Si tuto fluum uel aquam transire uoleat, suum pechus mactet faciet tritarrum herbarum in aqua yzauhlli & tepepalo loquilitl liquore. Manu autem geret beryllum, ostrej et caput et viscera, sardonychem & magni piscis oculos in ore colos.

Mecaxo- Tlilxochitl. huey nacaztl. Copalxocoll.  
chitl.



Diatoris presidium.

Desiccati flores mecoxochitl, tlilxochitl, huey nacaztl arboz,  
copalxocoll & atoyaxocoll cortices, folia arbors axocoll, al-  
bum tus, cerasum xochiococtoll, & yolloxochitl ita teratim,  
ut puluerentur, puluerata uero intra notissimi & fragran-  
tissimi floris huacalxochitl concavitatem pomito, quod huius  
floris odorem redolentissimum capiant, spirantq. Postremo  
laudatissimum florem yolloxochitl tandem accipito, quem  
decenter excanato, cuius facta concavitati salutiferum  
puluisculum condito, nasculum collo suspendito.

C  
aput undecimum. de remedij recentis  
partus, menstruum, lotione ventris,  
puerperæ, uberum tuberculo, medici-  
na lac alliente:

Quauhala- Cihua pahlli. Quetzal ahicexotl.  
huac.



*Mulier si pariendo difficultatem patitur, quo parto emixu, fetum eliminat et edat, medicinam ex arboris quauhalahuac in aqua trita confice & herbe Cihuapahlli, lapillo estet, animalculi cauda nomine Tlaquahim bibat. Herbam tlanextia manu portet. Et simus pilis et os, aquile ala, arbor quezal a vexotl, cervi pellis-galli gallinacej fel, leporis fel, insolata cepo comburantur. Quibus addantur sal, fructus qui nostrate sermone dicitur Nochtl, et oothli. Hec supradicta calefiant et succo unqatur. Vulpis carnem coctam edat, & humeris smaragdus, & valde viride margaritus alligentur. Potest etiam bibere milui triti fimi et anseris et tlaquahim caudae succum in dulci nostrate vino. Calorem illius quoque canibus, tlaquahim cauda, et ciuapahlli folia terantur quorum liquore vulna imbuantur. Amaranthi quoque tlaquahim tere candam in aqua, et herbam ciuapahlli quo succo tianhem cysteri infuso lavato vel prægato.*

Hahuiyac xihuitl.



*Menstruorum sanguis.*

Sanguinis fluxum exsiccatet restringit malagma, quod conficies ex sale, cinere cervi, et ranareum, oui albumine, pilis leporinis, radicibus hahuiyac xihuitl et salicis, glandibus quercus, papyro combusta cum cervi cornu, lapide estet, auro purissimo, ferro attuso. Que quidam aqua pluviali eliquanda sunt, et in partem multo sanguine manante infundendus facias est. Confice etiam lacertam eius corpori amputa, viscera euelle, et salito in loco frigido suscede ut desicetur, desiccata combre. Et in vino Indico & melle albo illo cinere mulierem ungito.

Xinhequilist.

Tlaco popoll.



Ventris puerperæ lotio.

Mulieris partu propinquæ uenter ablwendus est succo herbarum xinhequilist, tlacopopoll, centzonochill, xinhpahli, laurj, que teres in fontana aqua cum lapide Eztell et tesslahnisl. Hac etiam latice sepiuscule ablendi sunt pedes. Si iam edendus fetus in proximo est, feratur etiam yztachuijzquahniij, malinalli, albidus lapis, albidum mitum, pinus, palma et eztell in aqua glescoquantur.

59  
Yztachuijzquahniij Ayonelhuatl.



In vulnorum autem immittes tritam herbam ayonelhuatl, Aquilinum firmum, herbas acetarias, radicem quanha lahuac & lapillum eztell quo dolore leuetur.

Pozahualiz xiuh tötl.



Xomalin. Totec xchinb.



Mammarum tuberculum.

Tumorem māmarum ex̄c̄escentem fritorum cedri foliorū  
et glandium, foliorum et radicis quaub̄ yauh̄t̄lī, her-  
barum elocacatl, iunc̄, pozahualiz xiuh tötl̄j et totec  
xchinb. succus comprimit, si eo turgescētia ubera illi-  
nantur.

Tohniyo xihuitl.



Memeya xihuitl.



Medicina lac alliens.

Lacte diffūc̄ler manante, herba chichiltic xiuh tötl̄j que  
iex̄c̄gnitatem ac̄etariam representat, tohniyo xihuitl et cry-  
stallum terantur in ocelli decoquunturq. Potio frequenter  
bibatur. pr̄terea herba memeya xiuh tötl̄j in ocelli te-  
ratir, cuius succum bibat etiam fēmina, balneum intuet  
ubi bibat aliam potionem e frumento. Exiens vero bi-  
bendam sumat chīxi frumenti vīscosam aquam.

Acamallotell.

Coltozin.

Caput duodecimum de  
puerili scabie, vel ad  
ustione, & qm infans  
iam nō uult sugge-  
re māmā ppore  
quēdā dolorē.



Contra infantium adustione.

Siriasis, quē est adustio infantium somnatur, si corpus unga-  
tur cataplasmate confitato ex semine natissimo michiuath-  
tli, rubicundo ture, frumento, quē combinenda sunt, herba  
Hattanquaye, folijs huiusq[ue]s ochilli, radice tlalahuenech,  
et Hayapaloni, lauri frondibus, xanthecapahlli frondibus,  
quē acida aqua eliquanda sunt, puer autem bibat medicinā  
ex albida terra, albidis lapillis qui ex fundo fluminis col-  
liguntur, lapide Acamallotell & Coltozin, fructice tlal-  
izquill, et spicis quē in aqua ferenda sunt.

Quando infans non uult māmā sug-  
gere propter quendam dolorem.

Q[uo]d sic affectus est infans, ut lac iam respuat nec velit maternis uberibus labia admouere, da ei potum bibendum ex herbulis nomine teamoxelli confirmis iecore insolato, & eius capillis aliquot resectis, quos cincficies.

Ungito cum malagmate probe curato ex mustelle cerebro & humano osse adusto, que acida aqua aliquabis. ~ ~ ~

Caput tredecimum de quibusdam signis mori-  
turi. ~ ~ ~ ~ ~

Quetzalyste.



Prudens medicus ex ipsis egroti oculis & naribus mo-  
ritus ne est, an uitatus anguratur. Vnde iuxta pro-  
babilem illius opinionem, oculi rubicundi, hanc dubie  
rite significationem habent. Pallidi et albidi incerte  
Salutis. Mortis indicia sunt, quidam color fuliginosus  
in medio oculorum innuentis, uerex algens uel sese  
contrahens in quandam depressionem, oculi nigrescen-  
tes et parum nidentes, nasis extenuatus et quasi  
acuminatus instar virgule, maxilla e brigescentes,  
lingua frigescens, dentes pulsuerulenti et admodum  
sordidi, nec iam potentes sese mouere et aperire. Ipse  
etiam stridor dentium, et ex incisa uera pronanans